

ΠΡΟΣ ΤΟΥΤΣ ΕΛΛΗΝΑΣ.

—ο—

Δεινὴ καὶ τρομερὰ θύελλα ἐπικρέμαται εἰς τὸν ὀθωμανικὸν ὀρίζοντα· ὁποιαδῆποτε καὶ ἂν θέλουν ἀποδῆ τὰ ἀποτελέσματα τῆς συγκρούσεως τῶν ἀπὸ βορρᾶ καὶ δυσμῶν συνωθουμένων ἐνταῦθα στοιχείων, ὁ χριστιανικὸς τῆς Τουρκικῆς Ἐπικρατείας λαὸς εἶναι ἄραγε δίκαιον νὰ εὐρεθῇ ἀνέτοιμος, καὶ νὰ μὴν δυνηθῇ νὰ ὠφεληθῇ ἐκ τῶν μεγάλων καὶ ἀπροσδοκῆτων περιπτώσεων; Δὲν εἶναι ἄραγε ἐνδεχόμενον ὅτι ἤρχισε κατὰ τὰ 1821, νὰ λάβῃ πέρας κατὰ τὰ 1854; Εἶναι ἄραγε ἀπίθανον, εἰάν ἡ πληγὴ τῆς Τερκίας ὑπάρξῃ καιρία (ἢ τοιαύτη πιεζόμεν ὅτι θέλει ἀποδῆ μ' ὅλας τὰς πρὸς σωτηρίαν αὐτῆς προσπάθειας), πλοκὴ πραγμάτων, ἀδιάλυτος ἴσως ἄλλως, νὰ ἐπιφέρῃ ὥστε νὰ ζητηθῇ ἀντικαταστάτης αὐτῆς; Θεωρουμένης ὡς πιθανῆς τῆς περιπτώσεως ταύτης, δὲν θέλουν λογισθῇ ὡς τῆς ἐσχάτης κατακρίσεως ἄξιοι οἱ Ἕλληνες, εἰάν ἐπαναπαυόμενοι εἰς ἀρχαῖα δικαιώματα καὶ τρεφόμενοι μὲ ματαίας ἐλπίδας, ἀναμένουσι μ' ἐσταυρωμένους χεῖρας τὸ τέλος τοῦ ἀγῶνος διὰ νὰ προσφερθῇ εἰς αὐτοὺς τὸ θῆραμα ἀπὸ τῆς ἀντιμαχομένους λέοντας;

Ἀλλὰ τί δύναται νὰ πράξῃ ὁ Ἕλλην, ὁ Χριστιανὸς ἐν γένει, διὰ νὰ ὠφεληθῇ ἐκ τῆς περιστάσεως ταύτης; Ἀναθέτων εἰς Θεὸν τὴν ἐλπίδα του, νὰ βάλῃ πρὸ ὀφθαλμῶν ὅτι ἡ ἐνεστῶσα

αὐτοῦ κατάστασις δὲν εἶναι χειροτέρα τῆς τοῦ 1821, ὅτε μόνος εἰσῆλθεν εἰς τὸν ἀγῶνα ἀντιμα-
 χόμενος πρὸς ἐχθρὸν ἰσχυρώτερον καὶ ἐπιφοδύ-
 τερον, ὅτε καὶ πολεμιστῶν καὶ χρημάτων, καὶ
 παντὸς ἄλλου μέσου ἐστορεῖτο, καὶ ὅτε πολλὰς
 τῶν Εὐρωπαϊκῶν Δυνάμεων εἶχε κατ' ἀρχὰς ἐ-
 ναντίας, οὐδεμίαν δὲ σχεδὸν ὑπὲρ αὐτοῦ ; Δὲν
 πρέπει οἱ τῆς νεωτέρας γενεᾶς ἄνδρες νὰ εὐρεθῶ-
 σιν, οὔτε κατὰ τὴν τόλμην, οὔτε κατὰ τὴν ἐπι-
 μονήν, οὔτε κατὰ τὴν πρὸς Θεὸν πεποιθήσιν κα-
 τώτεροι τῶν κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ἐπαναστάσεως.

Ὁ Ὅλλην εἶναι ὁ νόμιμος κληρονόμος· ἄς ἐνι-
 σχύσῃ καὶ διὰ λόγων καὶ διὰ πράξεων τὸ ἐπὶ
 τῆς κληρονομίας δικαίωμα του. Ὅστις δὲ συν-
 τελέσῃ εἰς τὸ νὰ τοῦ ἀποδοθῇ πλήρης καὶ τελεία
 ἡ κληρονομία του, ἐκεῖνος μόνον πρέπει νὰ ᾔῃναι ὁ
 σύμμαχος, ὁ φίλος, ὁ εὐεργέτης του.

Δημοσιεύομεν κατὰ τὴν παροῦσαν ἐποχὴν τὸν
 βίον τοῦ αἰοιδίου Γερμανοῦ τοῦ Παλαιῶν Πατρῶν,
 διὰ νὰ δώσωμεν ἀφορμὴν εἰς τοὺς νεωτέρους νὰ
 παρατηρήσωσιν ἐν αὐτῷ εἰς ποίαν ἐποχὴν, εἰς
 ποίαν κατὰξασιν πραγμάτων, εἰς ποίαν παντελῆ
 ἀπομόνωσιν, εἰς ποίαν παντὸς εἶδους ἔλλειψιν εὐρι-
 σκόμενοι οἱ κατὰ τὴν ἐπανάστασιν ἄνδρες, ἐτόλ-
 μησαν μ' ὅλα ταῦτα νὰ ὑψώσωσι τὴν σημαίαν
 τοῦ σταυροῦ.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 24 Ἰανουαρίου 1854.

Δ. ΑΙΝΙΑΝ.

ΓΕΡΜΑΝΟΣ Ο ΠΑΛΑΙΩΝ ΠΑΤΡΩΝ.

Οἱ πρῶτοι συλλαβόντες τὴν τολμηρὰν ἰδέαν ὅτι τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος δύναται ν' ἀνακτήσῃ τὴν ἐλευθερίαν του διὰ τῶν ἰδίων αὐτοῦ δυνάμεων, καὶ συστήσαντες πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον τὴν ἐταιρίαν τῶν Φιλικῶν, δὲν ἦσαν οὔτε μεγάλοι ἰδιοκτῆται, οὔτε πλούσιοι ἔμποροι, οὔτε ἑξοχοὶ λόγιοι, οὔτε μεγάλοι πολιτικοί. Ἐφοβοῦντο· καὶ διὰ τοῦτο δὲν ἐζήτησαν κατ' ἀρχὰς οὐδὲ τὴν σύμπραξιν τριῶν ἐκ τῶν σημαντικωτέρων τάξεων τῆς Ἑλληνικῆς κοινωνίας, τῶν Φαναριωτῶν, τῶν Ἀρχιερέων καὶ τῶν Κοτσαμπασῆδων. Ὑπέθετον ὅτι ὅλοι οὗτοι δὲν ἦτο δυνατόν νὰ παραδεχθῶσι τὸ σχέδιον, καὶ ἐπομένως νὰ συμπράξωσιν εἰς τὴν κατάλυσιν ἐξουσίας, εἰς τὴν ὁποίαν καὶ αὐτοὶ συμμετείχον ἀπολαμβάνοντες κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον σημαντικὰς ὠφελείας. Κανὼν μέσον πρὸς ἐκτέλεσιν τοιοῦτου παρατόλμου κινήματος δὲν εἶχον, οὐδεμία ἐπιτυχίας ἐλπίς ἐφαίνετο ὅπως οὖν βάσιμος, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν περιστάσεων ἐκείνης τῆς ἐποχῆς. Ὅλαι δὲ αἱ προσδοκίαι αὐτῶν ἔμελλον νὰ στηριχθῶσιν εἰς τὸ λεπτὸν τῆς χήρας, ἥτοι εἰς τὰς ἐκουσίας συνεισφορὰς τῶν ἰδίων Ἑλλήνων.

Ἐν ᾧ λοιπὸν κατ' οὐδένα ἀνθρώπινον ὑπολογισμὸν ἦτο δυνατόν νὰ ἐλπίσῃ τις ἐπιτυχίαν τοιαύτης τολμηρᾶς ἐπιχειρήσεως, πῶς αἰθροποὶ, μὴ παρέχοντες ἀφ' ἑαυτῶν ἐχέγγυα πειθοῦς ὡς πρὸς τὸ μέγα ἔργον, τοῦ ὁποίου αὐθώρητοι ἀνεδέχθησαν τὴν ἀποστολὴν, ἴσχυσαν νὰ διαδώσωσι τοσοῦτον ἐπιτυχῶς τὸν σκοπὸν τῆς ἐταιρίας, ὥστε εἰς ὀλίγον διάστημα καιροῦ, ἡ φλόξ τῆς ἐπαναστάσεως νὰ ἐξέλθῃ ὡς ἀπὸ τρομερὸν κρατῆρα, νὰ κλονίσῃ ὅλα τὰ θεμέλια τῆς ὀθωμανικῆς αὐτοκρατορίας, νὰ κατεδαφίσῃ σημαντικὸν μέρος τοῦ οἰκοδομήματος αὐτῆς, καὶ, τὸ μεγαλύτερον, ν' ἀποδείξῃ εἰς τὰ ὄμματα τῶν Εὐρωπαίων πολιτικῶν ὅτι ἡ ὀθωμανικὴ Αὐτοκρατορία δὲν εἶναι ὅσον ὑπετίθετο ἰσχυρὰ, ἀφοῦ δὲν ἠδυνήθη νὰ πνίξῃ, κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς γεννήσεως αὐτῆς, τὴν φλόγα τῆς Ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως.

Βεβαίως, ὅστις ἠδυνήθη διὰ τῶν ἀλιέων νὰ διδάξῃ τὴν χριστιανικὴν ἰσότητα εἰς τοὺς ἀνθρώπους, καὶ νὰ στήσῃ τὰ θεμέλια τῆς χριστιανικῆς πίστεως ἐπὶ ἀκλονήτων βάσεων, αὐτὸς οὗτος ἐνέπνευσε τὸν ζῆλον καὶ εἰς τοὺς νέους τούτους πολιτικούς ἀποστόλους νὰ διαδώσωσιν εἰς τοὺς Ἕλληνας

τὰς ὑγιεῖς ἀρχὰς τῆς πολιτικῆς ἰσότητος καὶ αὐτονομίας. Ἀλλὰ τὸ νὰ ἐπιτύχη τὸ κήρυγμα, καὶ νὰ εὕρῃ ἀποδοχὴν εἰς τὰς καρδίας τῶν Ἑλλήνων δὲν προήλθεν οὔτε ἀπὸ ῥητορικὴν ἱκανότητα ἢ θαυματουργὸν δύναμιν τῶν ἀποστολῶν τούτων, οὔτε ἀπὸ πιθανότητα ἐπιτυχίας τῶν κηρυττομένων, ἀλλὰ διότι ἕκαστος τῶν Ἑλλήνων, ὅποιασδήποτε τάξεως καὶ καταστάσεως καὶ ἂν ἦτον, εὗρισκεν εἰς τὴν καρδίαν του ἐνυπάρχον τὸ σπέρμα τῆς πολιτικῆς ἰσότητος καὶ ἐλευθερίας, ὡς καὶ τὴν ἀκαταδάμασον ἐπιθυμίαν τοῦ νὰ ἀποκτήσῃ ταῦτα, ἔστω καὶ μὲ θυσίαν τῆς περιουσίας του, καὶ μὲ κίνδυνον τῆς ἰδίας αὐτοῦ ζωῆς.

Τοσοῦτο δὲ ζωηρὸν ἦτο τὸ ὑπὲρ ἐλευθερίας αἶσθημα τῶν Ἑλλήνων, καὶ τοσοῦτο γενικὸν εἰς ἅπαντας, ὥστε, ἐν ᾧ τὸ μυστήριον τῆς ἐταιρίας διεδόθη εἰς μέγιστον ἀριθμὸν ἀτόμων, ὅχι μόνον προδοσία οὐδὲμία ὑπῆρξεν, ἐκτὸς ὀλίγων τινῶν περιστάσεων, καὶ κατὰ τὰς ἐσχάτας μόνον ἡμέρας, ὅτε τὸ κίνημα τῆς ἐπαναστάσεως ἐμελλε πλέον νὰ λάβῃ χώραν, ἀλλὰ καὶ εἰς αὐτοὺς ἀκόμη τοὺς ὑποτιθεμένους ὑπόπτους τὸ μυστήριον εὔρε πλήρη ἀποδοχὴν, καὶ ὁ ζήλος αὐτῶν ἐφάνη τοσοῦτο μεγαλήτερος, ὅσον μεγαλητέρα ἦτον ἡ ὑποψία.

Καὶ ἡ πρόοδος λοιπὸν τῆς ἐταιρίας, καὶ ἡ ἐπιτυχία τοῦ ἀγῶνος ἐγένετο, διότι ἐνυπῆρχεν εἰς τὰς καρδίας ὅλων τῶν Ἑλλήνων τὸ αἶσθημα τῆς ἐλευθερίας καὶ αὐτονομίας, εἰς τρόπον ὥστε ἕκαστος παρεδέχετο προθύμως πᾶν σχέδιον ἀποβλέπον τὴν ἀπόκτησιν τῶν μεγίστων καὶ ἀνεκτιμήτων τούτων ἀγαθῶν, χωρὶς νὰ ἐξετάξῃ τὸ πρόσωπον τοῦ προτείνοντος, χωρὶς νὰ ὑπολογίζῃ τὰ μέσα τῆς ἐκτελέσεως καὶ τὴν πιθανότητα τῆς ἐπιτυχίας, καὶ χωρὶς νὰ δειλιάσῃ διὰ τὸν ἐπαπειλούμενον κίνδυνον τῆς ζωῆς καὶ περιουσίας του.

Ἐτι δὲ μᾶλλον ἐπιστηριζόμεθα εἰς τὴν ἰδέαν ταύτην ὅταν ἀποβλέψωμεν εἰς ἄτομα, τὰ ὅποια καὶ πολιτικὸν νοῦν εἶχον, καὶ παιδείαν ἱκανὴν, καὶ φρόνησιν μεγίστην, καὶ κρίσιν σημαντικὴν, ὥστε νὰ δύνανται νὰ ἀνερευνήσωσι κατὰ βάθος τὸ κίνημα τῆς ἐπαναστάσεως, νὰ προῖδωσι τὰς μεγίστας δυσκολίας τῆς ἐπιτυχίας, νὰ ὑπολογίσωσι τοὺς κινδύνους τῆς ἀποτυχίας, νὰ γνωρίσωσι τὰς διαδιδόμενας ψευδεῖς ὑποσχέσεις καὶ εἰδήσεις, καὶ μ' ὅλα ταῦτα, παρασεχθέντες οὗτοι τὸ μυστήριον τῆς ἐταιρίας, καὶ συνεργήσαντες μετὰ ζήλου εἰς τὴν πρόοδον καὶ διάδοσιν αὐτοῦ, ἀπέδειξαν ὅτι τὸ αἶσθημα τῆς ἐλευθερίας εἶναι τοσοῦτο μέγα, τοσοῦτο ζωηρὸν, ὥστε οὐδὲν ἄλλο αἶσθημα δύναται νὰ ὑπερισχύσῃ ἐνώπιον αὐτοῦ. Τοιοῦτον παράδειγμα μᾶς

χορηγεί ὁ σεβάσμιος μητροπολίτης Παλαιῶν Πατρῶν Γερμανὸς, ὅστις ἂν καὶ κατέχων ἓνα τῶν σημαντικωτέρων κατὰ τὴν Πελοπόννησον θρόνων, ἂν καὶ ἔχων προσδοκίας προόδου, ὑπαρχούσης τῆς αὐτῆς τῶν πραγμάτων τάξεως, ἂν καὶ ἠδύνατο νὰ προΐδῃ τοὺς κινδύνους, εἰς οὓς ἐξετίθετο, ἂν καὶ τίποτε προσωπικὸν δὲν ἐπρόκειτο νὰ ἐλπίσῃ ἀπὸ τὴν προτιδοκωμένην μεταβολήν, τοσοῦτον ὅμως ἰσχυρὸν ἦτο τὸ εἴσθημα τῆς ἐλευθερίας, τοσοῦτο ἐνισχύετο τοῦτο ἀπὸ τὴν ἐλπίδα τῆς ἐθνικῆς ἀναγεννήσεως, καὶ τοσοῦτο τὸ γενικὸν συμφέρον ὑπερίσχυε τοῦ μερικοῦ εἰς τὴν κερδίαν του, ὥστε ἀμέσως καὶ μὲ πολλὴν προθυμίαν παρεδέχθη τὸ μυστήριον τῆς ἐταιρίας, κατέστη κέντρον ἐργασιῶν πρὸς διάδοσιν αὐτῆς, καὶ πρὸς διεύθυνσιν καὶ προπαρασκευὴν τῶν ἀπαιτουμένων πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ ἱεροῦ σκοποῦ τῆς ἐπαναστάσεως. Τὸ παράδειγμα τούτου, καὶ διὰ τὸν ἱερατικὸν χαρακτήρα, καὶ διὰ τὴν ἀρετὴν, καὶ διὰ τὴν μεγίστην ὑπόληψιν, τὴν ὁποίαν ἔχαιρε μεταξὺ τῶν συμπολιτῶν του, ἐνεψύχωσε πολλοὺς τῶν προκρίτων, ὥστε ὁ ἱεράρχης οὗτος δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἓν τῶν κυριωτέρων προσώπων μεταξὺ τῶν ἀνδρῶν τῆς ἐπαναστάσεως, πρῶτον δὲ μεταξὺ τῶν μετασχόντων τῆς ἐπαναστάσεως κληρικῶν, καὶ διὰ τοῦτο θεωροῦμεν αὐτὸν ὡς ἓνα τῶν πρώτων, πρὸς οὓς ὀφείλεται ἡ μεγαλητέρα ἐθνικὴ εὐγνωμοσύνη.

Ὁ ἱεράρχης οὗτος ἐγεννήθη εἰς Θεισῶαν (Δημητσάναν) τῆς Γόρτυνος (Καρυταίνης), ὅπου ἔλαβε καὶ τὰς ἀρχὰς τῆς σπουδῆς αὐτοῦ εἰς τὸ μόνον σχεδὸν κατὰ τὴν Πελοπόννησον ὑπάρχον Ἑλληνικὸν σχολεῖον κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν. Ἐπειδὴ δὲ μόνον σχεδὸν στάδιον διὰ τοὺς ἔχοντας ἑξοχὰ τινα προτερήματα, καὶ μὴ ἔχοντας πλοῦτη, ἢ ἄλλην τινὰ λαμπρότητα καταγωγῆς, ἦτο τότε τὸ ἐκκλησιαστικὸν, ἅμα τελειώσας τὰς σπουδὰς του, ἐνηγκαλίσθη τὸν ἱερατικὸν βίον χειροτονηθεὶς διάκονος, καὶ καταταχθεὶς ὑπὸ τὸν μητροπολίτην Ναυπλίας Ἰάκωβον. Καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς παρὰ τῷ μητροπολίτῃ τούτῳ διαμονῆς του, ἂν καὶ ἦτον εἰς πολὺ νεαρὰν ἡλικίαν, ἐπολιτεύθη ἀξίως τοῦ χαρακτήρος, ὃν ἔφερεν.

Ἀποθανόντος ὅμως τοῦ μητροπολίτου τούτου, μετέβη εἰς Σμύρνην, ὅπου κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν ἦτον ἀρχιερεὺς ὁ αἰοίδιμος Γρηγόριος, ὅστις, πατριάρχης ὢν ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τῆς ἐπαναστάσεως, ἐγένετο θῦμα τῆς βαρβάρου καὶ ἀηριώδους ἀγριότητος τῶν Ὀθωμανῶν, καταδικασθεὶς εἰς τὸν δι' ἀγχόνης θάνατον. Ὁμοῦ μὲ τὸν εἰρημένον Γρηγόριον, διορισθέντα μετὰ τινα καιρὸν πατριάρχην Κωνσταντινουπό-

λεως, μετέβη καὶ οὗτος εἰς Κωνσταντινούπολιν. Ἐκεῖ δὲ ὁ εἰρημένος Πατριάρχης λαβὼν πείραν ἐκ τοῦ πλησίον τῆς φρονήσεως, τῆς ἀρετῆς καὶ τῆς ὁμοιότητος τρόπον τινὰ τῶν φρονημάτων αὐτοῦ, τὸν ἐπεμψεν, ἂν καὶ νέον ἔτι, εἰς τινα κατὰ τὴν Πελοπόννησον ἐκκλησιαστικὴν ἀποστολὴν, σκοπὸν ἔχουσαν τὴν τακτοποίησιν τῶν αὐτόσε μοναστηρίων.

Ἄλλ' ὅτε ὁ Γερμανὸς ἐπανήλθεν εἰς Κωνσταντινούπολιν, ὁ Πατριάρχης ἦτον ἤδη εἰς ἔξορίαν. Διὰ τοῦτο προσεκολληθήσῃ ὡς ἀρχιδιάκονος εἰς τὸν μητροπολίτην Κυζήκου. Ἄν καὶ πολλοὶ τῶν ἐκ τοῦ κλήρου, καίτοι ἀμαθεῖς ἐντελῶς, ἢ ὀλίγον ἐκπαιδευθέντες, προήγοντο συνήθως εἰς τὸ ἐκκλησιαστικὸν στάδιον διὰ τῆς προστασίας τῶν ἰσχυρῶν, ὁ Γερμανὸς ὅμως δὲν ἐφρόνει νὰ καταφύγῃ εἰς τὸ μέσον τοῦτο διὰ νὰ κατοθήσῃ τὴν προαγωγὴν αὐτοῦ. Διὰ τοῦτο, ἂν καὶ φέρων τὸ ἱερατικὸν σχῆμα, ἂν καὶ ἔχων βαθμὸν ἐκκλησιαστικὸν τὸν τοῦ ἀρχιδιακόνου, δὲν ἐδίστασε ν' ἀκολουθήσῃ διάφορα μαθήματα παρὰ τῷ Πρωτῷ, διδασκάλῳ τότε τῆς φιλοσοφίας. Εἶχε δὲ τὴν ἐπιθυμίαν νὰ κατασταθῇ διὰ τῆς μαθήσεως ἱκανὸς, ὥστε μόνος του διὰ τῶν ἰδίων αὐτοῦ ἀρετῶν καὶ προτερημάτων ν' ἀνοίξῃ τὸ μέλλον αὐτοῦ στάδιον, ὡς καὶ πραγματικῶς διὰ τῶν μέσων τούτων ἐπέτυχε τῆς προστασίας τοῦ Δ. Μουρούζη, τοῦ σημαντικωτέρου προστάτου τῆς παιδείας κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν.

Τοσαύτην δὲ ὑπόληψιν ἔλαβεν εἰς ὀλίγου καιροῦ διάστημα, καὶ τοσοῦτον ἐτιμᾶτο καὶ ἡγαπᾶτο παρὰ πάντων, ὥστε ὁ μὲν Κυζήκου παρητήθη ὑπὲρ αὐτοῦ, οἱ δὲ πλειότεροι τῶν ἐγκρίτων ἀρχιερέων ἤθελον θέσει αὐτὸν ἐπὶ τοῦ θρόνου τούτου, καίτοι πολὺ ἔτι νέον ὄντα, ἂν δὲν ἐμποδίζοντο ἀπὸ ἔθιμόν τι ἐκκλησιαστικόν, διὰ τὸ ὅποιον δὲν ἐθεωρεῖτο κατάλληλον νὰ τεθῇ τις ἀμέσως ἐπὶ τῶν ἐγκρίτων λεγομένων θρόνων, χωρὶς νὰ προβῇ ἱεραρχικῶς ἀπὸ τοὺς κατωτέρους πρὸς τὸν ἀνώτερον. Κατὰ συνέπειαν, Κυζήκου μὲν διωρίσθη ὁ τότε Παλαιῶν Πατρῶν Μακάριος, εἰς δὲ τὴν ἐπαρχίαν ταύτην ἐτέθη ὁ Γερμανὸς, ἂν καὶ οὐδ' αὕτη ἦτο μικρὰ, ἀλλὰ μία τῶν σημαντικωτέρων τῆς Πελοποννήσου ἐπαρχιῶν.

Ἡ ἀρετὴ, ἡ φρόνησις, ἡ ἀγαθότης του κατέστησαν ταχέως ἀγαπητὸν καὶ σεβάσμιον τὸν Γερμανὸν πρὸς ἅπαντας τοὺς κατοίκους, ἰδίως ὅμως ἐξοικειώθησαν μετ' αὐτοῦ οἱ σημαντικώτεροι τῶν προκρίτων, ἡ δὲ ὑπόληψίς του κατέστη γενικὴ σχεδὸν καθ' ὅλην τὴν Πελοπόννησον.

Ἐξερρον ἀπὸ δεκαετῇ διεύθυνσιν τῶν πραγμάτων τῆς ἐ-

παρχίας του μετέβη εἰς Κωνσταντινούπολιν, ὅπου διαμέ-
νων ἔλαβε μέρος παρὰ τῇ ἱερᾷ συνόδῳ, καὶ εἵλκυσε εἰς
ἑαυτὸν τὴν ὑτόληψιν τοῦ κοινοῦ διὰ τὴν ἀρετὴν καὶ τὴν
φρόνησιν αὐτοῦ. Μετὰ δὲ τριετὴ ἐνταῦθα διαμονὴν ἐπα-
νῆλθεν αὐθις εἰς Πελοπόννησον κατὰ τὸ 1818 ἔτος.

Κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην διάφοροι τῆς ἐταιρίας ἀπό-
στολοι περιήρχοντο τὴν Πελοπόννησον κατηχοῦντες εἰς τὸ
μυστήριον αὐτῆς τοὺς παρέχοντας ἐχέγγυα πίστεως καὶ μι-
στικότητος, καὶ μάλιστα τοὺς δυναμένους ὡπασδήποτε νὰ
συμπράξωσιν εἰς τὸν μέγαν καὶ ἱερὸν τῆς ἐπαναστάσεως
σκοπὸν. Εἰς τὰς Πάτρας εἶχεν ἀποσταλὴ πρὸς τὸν σκο-
πὸν τοῦτον ὁ Ἀντώνιος Πελοπίδας. Ἀλλὰ κυριευόμενος ἰ-
σως καὶ οὗτος ἀπὸ τὴν ἐπικρατοῦσαν ἰδέαν, ὅτι οἱ ἀρχιε-
ρεῖς καὶ οἱ Κοτζαμπασήδες, ὡς ἔχοντες ὠφελείας ἀπὸ τὴν
ὑπάρχουσιν ἐξουσίαν, δὲν ἠδύναντο νὰ παραδεχθῶσι προ-
θύμως ἰδέας καὶ σχέδια τείνοντα εἰς τὴν καταστροφὴν τῆς ἐ-
ξουσίας ταύτης, δὲν ἐστοχάσθη ἀρμόδιον νὰ διακοινώσῃ τὰ
μυστήρια τῆς ἐταιρίας εἰς τὸν ἱεράρχην Γερμανὸν, ἀλλ' ἤρ-
χισε τὸ ἔργον τῆς ἀποστολῆς του ἀπὸ ἄλλους πολίτας,
ἐν οἷς καὶ ὁ Ἀνδρέας Καλαμογάρτης, τὸν ὁποῖον, ὡς ἐναν-
τίον τῶν Κοτζαμπασήδων ἀφ' ἑνὸς, καὶ ἀφ' ἑτέρου ὡς δρα-
στήριον καὶ νοήμονα, ἔμελλε νὰ μεταχειρισθῇ ὡς μέ-
σον διὰ νὰ κάμῃ ταχείας προόδους τὸ ἔργον τῆς ἀποστο-
λῆς αὐτοῦ. Ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ Καλαμογάρτης, ἅμα ἡ ἐκμυ-
στήρευσις προέβη μέχρι τοῦ μεγάλου ὄρκου, ἀπεποιήθη
νὰ προβῇ περαιτέρω, ὁ Πελοπίδας ἐταράχθη καθ' ὑπερβο-
λὴν, ὑποπτεύσας ὡς ἐνδεχομένην προδοσίαν τινὰ ἐκ μέ-
ρους αὐτοῦ. Ἐνῶ δὲ εὐρίσκετο εἰς τὴν περιπλοκὴν ταύτην
καὶ τὴν ἀνησυχίαν, καὶ ἐσκέπτετο πῶς νὰ κατορθώσῃ διὰ
ν' ἀποφύγῃ τὰς δεινὰς συνεπειὰς τοῦ πράγματος, φίλοι τὸν
ἐσυμβούλευσαν, ὅτι μόνος πρὸς θεραπείαν τοῦ κακοῦ τού-
του ἀρμόδιος εἶναι ὁ ἱεράρχης Γερμανὸς, τοῦ ὁποίου περιέ-
γραψαν μὲ ζωηρὰ χρώματα καὶ τὴν ἀρετὴν καὶ τὴν φρόνησιν.
Ὁ Πελοπίδας ἀπεφάσισε νὰ προσδράμῃ ἀμέσως εἰς αὐτὸν
καὶ νὰ ἐπικαλεσθῇ τὴν σύμπραξίν του πρὸς ἀποφυγὴν κιν-
δύνου, ἐπαπειλοῦντος τὴν σωτηρίαν ὁλοκλήρου τοῦ ἔθνους.
Ἀλλὰ διὰ νὰ ζητήσῃ τὴν θεραπείαν τοῦ κακοῦ τούτου, ἦ-
τον ἀνάγκη νὰ κατηχήσῃ πρότερον τὸν ἱεράρχην εἰς τὰ μυ-
στήρια τῆς ἐταιρίας. Ἄνθρωπος ὅμως νοήμων καὶ συνετὸς,
ὁποῖος ἦτον ὁ ἱεράρχης Γερμανὸς, ἦτο δυνατόν νὰ ἀπατηθῇ
ἀπὸ τὰς μεγαλορρημοσύνας τῶν ἐταίρων; Ἥτο δυνατόν νὰ
μὴν διακρίνῃ τὰ ψεῦδη ἀπὸ τὰς ἀληθείας; Ἥτο δυνατόν
νὰ μὴν σταθμίσῃ κατ' ἀκρίβειαν τοὺς κινδύνους καὶ τὰς

συνεπείας τοιούτου παρατόλμου κινήματος ; Ἦτον ἄρα ἀδύνατον νὰ παραδεχθῇ τοὺς λόγους τοῦ Πελοπίδα, εἰς τὸν ἅφ' ἐνὸς μὲν δὲν ἠθέλε κυριεύεσθαι ἀπὸ μέγα αἴσθημα πατριωτισμοῦ, ἅφ' ἐτέρου δὲ δὲν ἠθελεν ἀνακαλέσει εἰς τὴν μνήμην του ἐπιστολὴν τινὰ αἰνιγματώδη τοῦ Μαυροκορδάτου, σταλεῖσαν πρὸ τινος καιροῦ ἐκ Πίσσης πρὸς αὐτὸν, τῆς ὁποίας δὲν εἶχε δυνηθῇ νὰ ἐννοήσῃ τὸ περιεχόμενον. Ὁ συνδυασμὸς τῶν δύο τούτων περιστάσεων ἔπεισε τὸν Γερμανὸν νὰ παραδεχθῇ τὸ νὰ μνηθῇ εἰς ὅλα τὰ μυστήρια τῆς ἐταιρίας, νὰ κατασταθῇ ὁ προθυμότερος συνεργὸς τῆς διαδόσεως καὶ προόδου αὐτῆς, καὶ νὰ γένῃ κέντρον καὶ μοχλὸς ὅλων τῶν ἐνεργειῶν ὅχι μόνον κατὰ τὴν ἐπαρχίαν τῶν Πατρῶν, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν Πελοπόννησον ὅλην καὶ ἀκόμη μακρύτερον.

Κατορθώσας ν' ἀφαιρέσῃ ἐπιδεξίως τὰ εἰς χεῖρας τοῦ Καλαμογάρτου ἔγγραφα, καὶ καθησυχάσας τούτον διὰ τὰς ὁποίας εἶχε συλλάβει ὑπονοίας, ἔδωκεν ὁδηγίας εἰς τὸν Πελοπίδαν, καὶ ἐσύζησεν αὐτὸν εἰς διαφόρους τῶν προκρίτων τῶν Πατρῶν, Καλαβρύτων καὶ Βοστίτσης, οἵτινες ἐμυθήσαν παρ' αὐτοῦ, ὥστε ἐντὸς ὀλίγου ἡ πρὸδος τῆς ἐταιρίας ὑπῆρξε μεγίστη. Ἀλλ' ἂν καὶ εἰργάσθῃ μὲ τοσοῦτον ζῆλον εἰς τὴν πρὸδον τῆς ἐταιρίας, δὲν παρεδέχθη ὁμῶς τὸ νὰ σταλῶσιν εἰς τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐφορίαν τὰ ἐκ τῶν συνδρομῶν τῶν ἐταίρων εἰσπραττόμενα χρήματα. Ἐπραξε δὲ φρονίμως, ὡς τὰ πράγματα ἀπέδειξαν ὕστερον, διότι ὁ τόπος εἶχεν ἀνάγκην, ὅχι μόνον τῶν χρημάτων τούτων, ἀλλὰ καὶ πολλῶν ἄλλων σημαντικωτέρων βοηθημάτων. Κατὰ γνωμοδότησιν λοιπὸν τοῦ Γερμανοῦ, ἐζητήθη παρὰ τῆς Ἀρχῆς τὸ νὰ διορισθῇ εἰς Πελοπόννησον, ἐφορία, καὶ ταμίας πρὸς εἰσπραξίν τῶν συνεισφορῶν. Ἄν καὶ ὁ ζῆλος καὶ ὁ πατριωτισμὸς ἀνεπλήρουνε τὰς ἐλλείψεις, καὶ ὅλας τὰς ὑπερβολὰς τῶν ἀποστόλων, ὁ Γερμανὸς καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ, ἐπιθυμοῦντες νὰ βαδίσωσι βασιμώτερον, ἀπεφάσισαν καὶ ἔπεμψαν ἓνα τῶν προθυμοτέρων συναδελφῶν, τὸν Ἰωάννην Παπαρρήγόπουλον, διὰ νὰ φέρῃ θεικὰς, ὅσον οἶόν τε, πληροφορίας. Οὗτος ἐπανελθὼν ἔφερεν ἐπιστολὰς παρὰ τῆς Ἀρχῆς, δι' ὧν ἀνηγγέλλετο ὁ διορισμὸς τῆς κατὰ τὴν Πελοπόννησον Ἐφορίας καὶ τῶν ταμιῶν, καὶ ὅτι ὁ Ἀλέξανδρος Ὑψηλάντης κατέστη γενικὸς ἐπίτροπος τῆς Ἀρχῆς.

Δὲν ἀρκεῖ ὅτι αἱ κομισθεῖσαι πληροφορίες δὲν ἦσαν τοιαῦται, ὥστε ν' ἀναπαύσωσι τοὺς ἀναδεχθέντας τοιοῦτον μέγαν κίνδυνον, ὁ διορισμὸς τῶν Ἐφοριῶν προσέθεσεν ἀκόμη

καὶ σκάνδαλά τινα δοὺς ἀφορμὴν ἀντιξήλιας κατὰ τῶν διορισθέντων εἰς αὐτὴν προκρίτων, ὥστε μόνῃ ἢ εἰς Πελοπόννησον ἄφικε τοῦ Χουρσίτου, φέροντος διαταγὰς τοῦ Σουλτάνου διὰ τὴν ἐξετάσῃ καὶ δώσῃ ἀκριβεῖς πληροφορίας περὶ τῆς καταστάσεως τῆς Πελοποννήσου καὶ τοῦ πνεύματος τῶν κατοίκων αὐτῆς, ἐμπνεύσασα μέγαν φόβον εἰς ἅπαντας μὴ γένη προδοσία τοῦ μυστηρίου, ἀνεχαίτισε τὴν πρόοδον τοῦ κακοῦ· διότι ἐπικειμένου ἤδη μεγίστου κινδύνου, παράπονα τοιαῦτα ἦσαν πλέον ἀναρμόδια, αἱ δὲ συμβουλαὶ καὶ αἱ παραινέσεις τοῦ Γερμανοῦ καθησύχασαν τελευταῖον καθ' ὁλοκληρίαν τὸ πρᾶγμα.

Ἄλλ' ἄλλος κίνδυνος ὄχι μικρὸς, οὐδ' ὀλιγώτερον ἐπίφοβος ἐπαρουσιάσθη ἐκ μέρους τοῦ Ἀλῆ Πασᾶ, Οὗτος κατώρθωσε τὰ μάθη τὸ μυστήριον τῆς ἐταιρίας, ἢ ἐκ προδοσίας, ἢ ἀπὸ μέγαν μὲν ἀλλ' ἀιόητον ζῆλον ἀποστόλων τινῶν, οἵτινες τὸ ἐκοινοποίησαν εἰς αὐτὸν, νομίσαντες ὅτι ἄνθρωπος ἐγγηράσας εἰς τὰς μισρωτέρας ἔξει τῆς τυραννίας καὶ Ὁθωμανός, ἦτο δυνατόν νὰ ὑπασθῇ τὴν ἱερὰν τοῦ Εὐαγγελίου διδασκαλίαν, τὰ σωτήρια δόγματα τῆς ἰσότητος καὶ ἐλευθερίας, καὶ νὰ ἀναπλασθῇ εἰς σωτήρα τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους. Θέλων δὲ νὰ ὠφελιθῇ ἐκ τῆς περιστάσεως ταύτης εἰς τὴν κρίσιμον καὶ ἐπισφαλῇ θέσιν του, ἐγνωστοποίησεν εἰς πολλοὺς τῶν Καπιταναίων Ἑλλήνων, ὅτι γνωρίζει τὸ μυστήριον τῆς ἐταιρίας, καὶ τοὺς ἐνεψύχωσε νὰ κινήθωσιν ὑπὲρ αὐτοῦ δίδων ἐλπίδας νὰ συντρέξῃ εἰς τὸν σκοπὸν τῆς ἐπαναστάσεως. Συγχρόνως δὲ ἐγνωστοποίησε καὶ εἰς τὴν Ὁθωμανικὴν Πύλιν τὴν ὑπαρξίν τῆς ἐταιρίας, ἐλπίζων νὰ κατορθώσῃ διὰ τοῦ μέσου τούτου νὰ ἐπιτύχῃ τὴν συγχώρησιν παριστῶν ἑαυτὸν ὡς ἀναγκαῖον, καὶ ὑποσχόμενος τὴν σύμπραξίν του εἰς τὸ νὰ προληφθῇ ἡ Ἑλληνικὴ ἐπανάστασις. Τὰ περιστατικὰ ταῦτα δὲν διέλαθον τὴν ὀξύνοϊαν καὶ προσοχὴν τοῦ Παλαιῶν Πατρῶν. Διὰ τὴν προλάβῃ δὲ πάντα κίνδυνον, πέμψας ἀνθρώπους εἰς διαφόρους τῶν Καπιταναίων τοὺς ἐγνωστοποίησε τὸ σχέδιον καὶ τοὺς σκοποὺς τοῦ τυράννου τούτου, καὶ τοὺς ἔπεισε νὰ μὴν παραδεχθῶσι τὰς προτάσεις αὐτοῦ. Μὴ γενομένου δὲ οὐδενὸς ἐκ μέρους αὐτῶν κινήματος, οὐδ' ἡ Πόρτα ἔδωκε προσοχὴν εἰς τὰς γνωστοποιήσεις τοῦ Ἀλῆ Πασᾶ· ἀλλὰ θεωρήσασα ταύτας ὡς διαβολὰς, πλασθείας πρὸς τὸ συμφέρον του, ἐξηκολούθητε μετὰ μεγίστης ἐπιμονῆς τὸν κατ' αὐτοῦ πόλεμον, καὶ τοῦτο ἔσωσε τὴν Ἑλλάδα ἀπὸ τὸν μεγαλύτερον κίνδυνον.

Ὅτε δὲ ἔφθασεν εἰς Πελοπόννησον ὁ Γρηγόριος Δικαῖος,

συζημένος ξενῶς παρὰ τοῦ Α΄ Ὑψηλάντου διὰ τῶν πρὸς τοὺς Πελοποννησίου ἐπιστολῶν του, ὁ Γερμανὸς δὲν ἔδωκεν πίστιν εἰς τὰς παραδοξολογίας αὐτοῦ, αἵτινες τοσοῦτο ὑπερβολικαὶ παριστάνοντο, ὥστε καὶ μικρὸν νοῦν ἔχων τις δὲν ἠδύνατο νὰ δώσῃ πίστιν εἰς αὐτάς. Ὁ Γερμανὸς ἔλαβε δικαίας ὑπονοίας· ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ σύστασις τοῦ Ὑψηλάντου ἀφ' ἐνός, καὶ ἡ μεγίστη ἐπιθυμία τῆς ἐλευθερίας ἀφ' ἑτέρου, κατέστησαν ἅπαντα πιστευτὰ εἰς τοὺς πολλοὺς, ὁ Γερμανὸς, μὴ κρίνων συμφέρον νὰ ἀνατρέψῃ τὴν κοινῶς ἐπικρατοῦσαν ιδέαν, ἐπιθυμῶν δὲ νὰ προληφθῶσι τὰ ἐνδεχόμενα νὰ προκύψωσιν ἀπὸ τὴν ἄγνοιαν τῆς ἀληθοῦς τῶν πραγμάτων καταστάσεως περιστατικᾶ, ἐθεώρησεν ἀναγκαῖον νὰ καταφύγῃ εἰς τὸ μέσον τοῦ νὰ συγκαλεσθῇ συνέλευσις τῶν σημαντικωτέρων μελῶν τῆς ἐταιρίας διὰ νὰ σκεφθῶσι περὶ τοῦ μέλλοντος.

Εἰς τὴν συνέλευσιν ταύτην, γενομένην ἐν Βοστίτση (Αἴγιοι), ὁ Γερμανὸς ἦτο τὸ κυριώτερον σχεδὸν πρόσωπον· ἀποτέλεσμα δὲ τῶν ἐμβριθῶν αὐτῆς σκέψεων ἦτον ὅτι πρὸς οὐδὲν ἀκόμη ἐπαναστατικὸν κίνημα ἦτον ἀρμόδιος ἐποχή. Διὰ τοῦτο τὴν μὲν ἐξουσίαν ἔπρεπε νὰ καθησυχάσωσιν ἀφαιροῦντες πᾶσαν αἰτίαν ὑπονοίας ἀπὸ αὐτὴν, πρὸς δὲ τὴν Ῥωσσίαν νὰ πέμψωσι διὰ νὰ βεβαιωθῶσιν ἂν τῷ ὄντι ἔχῃ διάθεσιν νὰ συνδράμῃ τοιοῦτον κίνημα, ἢ τοῦλάχιστον, ἂν μετὰ θετικότητος θέλῃ κηρύξει τὸν κατὰ Τουρκίας πόλεμον, διότι ἄνευ τούτου ἐθεώρουν ἀδύνατον σχεδὸν τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ τῆς ἐπαναστάσεως. Ἐὰν ὁμως ἡ ἐξουσία ἐπιμένουσα, ἤθελε προσκαλέσει τοὺς προκρίτους καὶ ἀρχιερεῖς ὡς ἐνέχυρα κατὰ τὴν ἐξ ἀρχῆς πρόθεσιν αὐτῆς, οὗτοι ν' ἀπομακρυνθῶσι τῆς Πελοποννήσου ὑπὸ διαφόρους προφύσεις, διὰ νὰ μὴν ἐμπέσωσιν εἰς τὰς παγίδας τῆς ἐξουσίας.

Ἄλλ' ἐπειδὴ ἡ ἐξουσία, ἐπιμένουσα εἰς τὸ σχέδιόν της, συνεκάλει πάνταχόθεν τοὺς προκρίτους καὶ τοὺς ἀρχιερεῖς εἰς Τρίπολιν, ὁ Γερμανὸς ἔκαμε μὲν τὴν ἀπόφασιν νὰ μὴν ὑπακούσῃ, ἀλλὰ, διὰ νὰ μὴν δώσῃ αἰτίας ὑπονοίας καθ' ἑαυτοῦ, καὶ ἐκβίασεν τρόπον τινὰ τὴν Ὀθωμανικὴν ἐξουσίαν νὰ προβῇ εἰς βιαιοτέρας πράξεις αὐξάνοντα ὡς ἐκ τούτου τὰς ὑπονοίας της, ἀνεχώρησε μὲν ἀπὸ τὰς Πάτρας, ὡς δῆθεν μεταβαίνων εἰς Τρίπολιν, ἔμεινεν ὁμως ἡμέρας τινὰς εἰς Καλάβρυτα, προσποιούμενος τὸν ἀσθενῆ, ἐπὶ τῷ σκοπῷ τοῦ νὰ συνεννοηθῇ περὶ τοῦ πρακτέου καὶ μετὰ τῶν προκρίτων τῶν ἐπαρχιῶν Βοστίτσης καὶ Καλαβρυτῶν, κυρίως δὲ μετὰ τοῦ Ζαήμη καὶ Λόντου, μεθ' ὧν οἱ

δεσμοὶ τῆς φιλίας ἦσαν στενωτέρου καὶ ἐλικρινέστερου.

Ὅλοι οἱ συνελθόντες εἶχον σταθερὰν ἀπόφασιν νὰ μὴν μεταβῶσιν εἰς Τρίπολιν, ἀλλὰ, διὰ νὰ μὴν αὐξήσωσι τὰς ὑπονοίας τῆς ἐξουσίας, καὶ ἐπισύρῳσι καθ' ἑαυτῶν τὴν καταδίωξιν αὐτῆς, κατέφυγον εἰς στρατηγήματα, πλάσαντες ὅτι γράμματα ἀπὸ φίλον αὐτῶν Ὁθωμανὸν ἐκ Τριπόλεως ἀνήγγελλον ὅτι θέλουν κινδυνεύσει, ἂν μεταβῶσιν εἰς Τρίπολιν· τὰ δὲ γράμματα ταῦτα, κατὰ προλαβούσαν συνεννόησιν, ἐπεδόθησαν εἰς αὐτοὺς καθ' ὁδόν, ἐν ᾧ μετέβαινον πρὸς Τρίπολιν. Ὁπισθοδρομήσαντες λοιπὸν, ὡς ἐκ τούτου δῆθεν, μετέβησαν εἰς τὸ Μοναστήριον τῆς ἁγίας Λαύρας, ὅπου ἔκαμαν ἀπόφασιν σταθερὰν νὰ μὴν μεταβῶσιν εἰς Τρίπολιν· ἐὰν δὲ ληφθῶσιν ἀναγκαστικά μέτρα παρὰ τῆς ἐξουσίας, νὰ προβῶσιν εἰς κινήματα ἐπαναστατικά. Οὔτε νεώτεραι ἐπιστολαί, οὔτε μεταγενέστεροι ἀπεσταλμένοι πρὸς αὐτοὺς ἐκ Τριπόλεως, ἔσχυσαν νὰ τοὺς μεταπείσωσιν· ἡ δὲ ληφθεῖσα παρ' αὐτῶν ἀπόφασις εἰς ἁγίαν Λαύραν, διαδοθεῖσα εἰς τοὺς πολλοὺς, ἔδωκεν αἰτίαν νὰ θεωρήσωσι τὴν ῥῆξιν τῆς ἐπαναστάσεως ἄφευκτον, καὶ νὰ προβῶσιν αὐθόρμητοι εἰς βιαιοπραγίας κατὰ τῶν Τούρκων κατὰ διάφορα, τῆς ἐπαρχίας Καλαβρύτων μέρη· ἡ δὲ ὀθωμανικὴ ἐξουσία, ἐξαγριουμένη ὡς ἐκ τούτου, νὰ ἐπιχειρήσῃ βίαια μέτρα κατὰ τῶν ἐν Τριπόλει προκρίτων, καὶ εἰς ἄλλας τινὰς ἐπαρχίας, ὥστε ἡ φλόξ τῆς ἐπαναστάσεως, ἣτις πρὸ πολλοῦ ὑποκώφως ἔκαιε, νὰ ἀναλάμψῃ διὰ μιᾶς εἰς διάφορα τῆς Πελοποννήσου μέρη. Ὁ σεβάσμιος λοιπὸν ἱεράρχης Γερμανὸς, χαίρων μεγίστην ὑπόληψιν μεταξὺ τῶν κατοίκων τῆς Ἀχαιᾶς καὶ διὰ τὸν ἱερατικὸν χαρακτῆρά του καὶ διὰ τὴν ἀρετὴν καὶ τὸν πατριωτισμὸν του, δύναται εὐλόγως νὰ θεωρηθῇ ὡς δὸς τὴν πρώτην πρὸς ἐπανάστασιν ὥθησιν, εὐλογήσας τὰ ὄπλα τῶν Ἑλλήνων, καὶ ἐνισχύσας αὐτοὺς εἰς τὸν ὑπὲρ πίστεως καὶ πατρίδος ἀγῶνα.

Ἄλλο μὲν ὁ ἀκαταδάμαστος ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας ἐνθουσιασμός τῶν Ἑλλήνων, ἄλλο δὲ τὰ βίαια μέτρα τῶν Τούρκων, καὶ αἱ περὶ γενικῆς καταστροφῆς τῶν Ἑλλήνων συνεχῶς ἐπαναλαμβανόμεναι ἀπειλαὶ ἐπέσπευσαν εἰς ὅλα τὰ μέρη τῆς Πελοποννήσου τὴν ἐκρηξιν τῆς ἐπαναστάσεως. Ἄλλ' εἰς Πάτρας ἐγένετο ἡ πρώτη προφανὴς τοῦ πολέμου ῥῆξις, ὡς νὰ ἦτο τρόπον τινὰ πεπρωμένον, ὅπου ἡ ἑλληνικὴ ἐλευθερία ἐξέπνευσε, καταστραφείσης τῆς Ἀχαικῆς συμμαχίας, τοῦ τελευταίου πολιτικοῦ τῆς Ἑλλάδος συστήματος, ἐκεῖ νὰ ἀναλάβῃ νέαν ζυὴν, συστηθείσης ὑπὸ

τοῦ Γερμανοῦ νέας Ἀχαϊκῆς ὁμοσπονδίας ἐκ τῶν προκρί-
των τῶν ἐπαρχιῶν, αἵτινες ἀπετέλουν ἄλλοτε τὸν Ἀχαϊ-
κὸν σύνδεσμον.

Οἱ κατὰ τὰς Πάτρας κατοικοῦντες Ὀθωμανοὶ βλέποντες ἐπιβαρυνόμενον πανταχόθεν τὸν πολιτικὸν ὀρίζοντα, καὶ θέλοντες νὰ ἀσφαλισθῶσιν ἀπέναντι τῆς ἐπαπειλουμένης καταγίγδος, μετέφερον τὰς οἰκογενείας αὐτῶν εἰς τὸ φρού-
ριον, καὶ ἐξῆλθον εἰς τὸ παρὰ τῶν χριστιανῶν κατοικου-
μενον μέρος τῆς πόλεως πρὸς ἀναζήτησιν ὀπλων καὶ πο-
λεμεφοδίων. Ἀλλ' εἴτε δι' ἑλλειψιν ἀναγκαίας φρονήσεως
εἰς τοὺς ἀρχηγούς αὐτῶν, εἴτε διὰ τὸ ἀχαλίνωτον τοῦ
ἐξοπλισθέντος ὄχλου, ἡ ζήτησις τῶν πολεμεφοδίων
ἀπεδείχθη ἀπλή πρόφασις ἐκ τῶν ἀπείρων πραχθεισῶν
κατὰ τὴν περίστασιν ταύτην βιαιοπραγιῶν, μεταξὺ τῶν
ὁποίων ὑπῆρξε καὶ ἡ πυρπύλησις οἰκιῶν.

Τὸ βίαιον τοῦτο μέτρον τῶν Τούρκων ἔδωκεν εἰς ὅλους
τοὺς χριστιανούς κατοίκους νὰ ἐννοήσωσιν εἰς ὃν εὕρισκον-
το κίνδυνον, καὶ ἀμέσως παραλαβόντες τὰς οἰκογενείας
τῶν ἐξῆλθον τῆς πόλεως, καὶ ἐπεκαλέσθησαν διὰ τοῦ ἐκεῖ
ἔτι διαμένοντος ἱεράρχου αὐτῶν τὴν σύμπραξιν τῶν Κα-
λαβρυτινῶν, διὰ νὰ διασώσωσι τὰς οἰκογενείας τῶν καὶ
νὰ προσβάλωσι τὸν ἐχθρόν. Ὁ Γερμανὸς, ἐκτιμῶν τὴν
σπουδαιότητα τῆς περιστάσεως, καὶ κρίνων ὅτι δραστη-
ριότης κατὰ τὴν ἐνέργειαν ἦτο τὸ μόνον πρὸς ἐπιτυχίαν
μέσον, ἔσπευσε νὰ δράμῃ εἰς βοήθειαν, ἐπικαλεσθεὶς τὴν
συνδρομὴν τῶν Καλαβρυτινῶν, οἵτινες συνηκολούθησαν
προθύμως αὐτὸν ὀδηγούμενοι ἀπὸ τὸν Α. Ζαήμην, καὶ συγ-
καλέσας εἰς πολιορκίαν τῆς πόλεως ὅλων τῶν χωρίων τῆς
ἐπαρχίας ταύτης τοὺς κατοίκους.

Πρῶτος ὁ ἱεράρχης οὗτος ἔκαμε προκήρυξιν πρὸς δι-
καιολόγησιν τοῦ ἀγῶνος ἡμῶν, καὶ πρῶτος ἔλαβε τὴν
τόλμην νὰ διαμαρτυρηθῇ κατὰ τοῦ ἐν Πάτραις Ἀγγλου
προξένου διότι ἔδιδε συνδρομὴν εἰς τοὺς Τούρκους, καὶ
ἐφωδίαζε μὲ τροφὰς τοὺς εἰς τὸ φρούριον τῶν Πατρῶν
πολιορκουμένους. Εἶναι ἀληθὲς ὅτι οὐδένα ἐπίσημον χα-
ρακτῆρα ἔφερε διὰ νὰ ἔχῃ καὶ ἡ πρᾶξις αὕτη ἐπισημότητα
τινὰ, ἀλλ' ἐν ἑλλείψει πάτη· ἄλλης νομίμου ἐξουσίας,
ὅστις φροντίζει περισσότερον διὰ τὴν σωτηρίαν ὅλων, καὶ
ὅστις συναισθάνεται εἰς ἑαυτὸν τὴν δύναμιν καὶ τὴν τόλμην
νὰ ἐνεργήσῃ ὡς ἀρχηγός, δὲν βραδύνει νὰ ἐμπνεύσῃ τὸ
πνεῦμα τῆς ὑποταγῆς εἰς τοὺς ἄλλους, οἵτινες, ἐν καιρῷ
μάλιστα κινδύνου, προθύμως ὑπακούουσιν εἰς πάντα, ὅστις
αὐθώρητος ἀγαδέχεται νὰ τοὺς ὑπερασπισθῇ, πολὺ δὲ

μᾶλλον ἂν οὗτος παρέχη καὶ ἐχέγγυα φρονήσεως καὶ ἰκανότητος.

Ἐπιθυμῶν ὁ Ἱεράρχης οὗτος νὰ ἐπιτευχθῇ ὅσον τὸ ταχύτερον ἢ ἄλλωσις τοῦ φρουρίου τῶν Πατρῶν, ἠναγκάσθη νὰ διαμένη διαρκῶς εἰς τὸ στρατόπεδον, ἐνθαρρύνων τοὺς ἀγωνιζομένους, καὶ προμηθεύων παντοιοτρόπως τὰ ἀναγκαῖα. Προβλέπων δὲ εἰς ποίαν ἔλειψιν ἄρτου ἡδύνατο νὰ κατανήσῃ ἡ Ἑλλάς, καταλιπόντων ὅλων τῶν Ἑλλήνων τὸ ἄροτρον, καὶ ἀναλαβόντων τὰ ὅπλα, ἐσυγχώρησε πρῶτος, δυνάμει τοῦ ἱερατικοῦ αὐτοῦ χαρακτήρος, νὰ κρεωφαγήσωσιν οἱ στρατιῶται κατὰ τὰς νηστείας ἐν ὧσιν διαρκεῖ ὁ πόλεμος. Τὸ δὲ παράδειγμα τοῦτο, ἐγκριθὲν ἀκολούθως παρὰ παντὸς τοῦ κλήρου, ἐπέφερε σωτήρια ἀποτελέσματα εἰς τόπον, ὅστις ἐπὶ πολλὰ ἔτη ἔμεινεν ὀλοτελῶς σχεδὸν ἀγεώργητος.

Ἐνεκα τῶν κατὰ τὴν πολιορκίαν ταύτην ἐπιμόνων προσπαθειῶν του, ὁ Γερμανὸς δὲν ἡδυνήθη νὰ λάβῃ μέρος εἰς τὴν πρώτην ἐν Καλτετσαῖς συστηθεῖσαν Πελοποννησιακὴν Γερούσιαν, ἂν καὶ πρῶτος ἔδωκε γνώμην περὶ συστάσεως ἀρχῆς τινος ὁποιασδήποτε, διὰ νὰ μὴν θεωρῇται ἡ ἐπανάστασις ἡμῶν ὡς κίνημα ληστρικόν. Ἀλλ' ὅταν ἔμαθε τὰς δυστυχῶς μεταξὺ τῆς γερουσίας ταύτης καὶ τοῦ Δ. Ὑψηλάντου ἀναφυσείας δεινὰς διενέξεις, τοσοῦτο σπουδαῖον ἔργον ἐθεώρησε τὴν διάλυσιν αὐτῶν, ὥστε αὐθόρμητος ἔδραμε διὰ νὰ παρεμβῇ εἰς τὸ μέσον καὶ νὰ καταστήσῃ τὴν εἰρήνην μεταξὺ τῶν δύο διαφορομένων μερῶν.

Ἡ μεσολάβησις αὐτοῦ ἐπέφερε τὸ ἐπιθυμητὸν ἀποτέλεσμα τῆς ἐνώσεως, καὶ διωρίσθη καὶ αὐτὸς μέλος τῆς Γερουσίας ταύτης, ἀλλὰ τὸ πρᾶγμα ἦτο προσωρινόν· διότι ἅμα ὁ Γερμανὸς καὶ οἱ λοιποὶ πρόκριτοι Πατρῶν καὶ Καλαβρύτων ἀνεχώρησαν μεταβαίνοντες κατὰ κοινὴν συνεννόησιν εἰς Καλάβρυτα, ὅπου εἶχε προσδιορισθῇ ἡ καθέδρα τῆς Γερουσίας ταύτης, οἱ λοιποὶ γερουσιασταὶ διαφωνήσαντες πάλιν μετὰ τοῦ Ὑψηλάντου ἐπὶ τινων κεφαλαίων τοῦ διοικητικοῦ διοργανισμοῦ καὶ τῆς ἀρχιστρατηγίας τοῦ Ὑψηλάντου, ἦλθον εἰς τοιαύτην ῥήξιν, ὥστε ὁ Ὑψηλάντης ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὰ Βέρβαινα πρὸς τὰς Καλῶμας.

Καὶ οἱ πρόκριτοι καὶ ὁ Ὑψηλάντης τοσοῦτον ἐτίμων τὸν ἱεράρχην, ὥστε ἀμφότερα τὰ μέρη ἔγραψαν πρὸς αὐτὸν ἀπολογούμενα, καὶ προσκαλοῦντα αὐτὸν νὰ ἐπανέλθῃ τὸ ταχύτερον ὁμοῦ μετὰ τοὺς λοιποὺς προκρίτους διὰ νὰ ἐπιφέρωσι ἰατροπείαν εἰς τὰ πράγματα. Ἐσπευσε δὲ

καὶ πάλιν νὰ μεσολαβήσῃ, ἔχων μάλιστα καὶ τὴν πλη-
ρεξουσισμόν ὅλων τῶν λοιπῶν προκρίτων, οἵτινες δὲν ἐπέ-
στρεψαν, ὡς ἐπροσκαλοῦντο, ἀλλ' ἀνέθεσαν τὰ πάντα εἰς
αὐτὸν, ἔχοντες πλήρη πεποιθήσιν εἰς τὸν χαρακτῆρά του.
Δυστυχῶς ὅμως ὅλαι αἱ προσπάθειαι τοῦ Γερμανοῦ ἀπέ-
βησαν μάταιαι· διότι ὁ Ὑψηλάντης συνδεθεὶς μετὰ τῶν
στρατιωτικῶν, καὶ παρασυρόμενος παρ' αὐτῶν, δὲν ὑπέ-
γραψε τὸν ὀργανισμόν τῆς τοπικῆς διοικήσεως, μ' ὅλον
ὅτι τοσοῦτον ζωηρῶς καὶ ἐνθέρμως ἐνέκειτο παρακαλῶν
καὶ ἱκετεύων διὰ τὴν ὑπογραφὴν ὁ σεβασμῖος ἱεράρχης
Παλαιῶν Πατρῶν. Προβλέπων τὰ κακὰ τῆς διαφωνίας,
καὶ ἐλπίζων ὅτι μόνη ἴσως θεραπεία τοῦ κακοῦ ἡμπορεῖ
νὰ προέλθῃ ἀπὸ τὴν συγκρότησιν κεντρικῆς Διοικήσεως,
διέδωκε τὴν γνώμην ταύτην δι' ἐπιστολῶν του πανταχοῦ
καὶ εἰς τὴν Πελοπόννησον καὶ εἰς τὴν στερεάν.

Ἀποβλέπων καθ' ὁλοκληρίαν ὁ ἱεράρχης οὗτος εἰς τὸ
γενικὸν τῆς πατρίδος συμφέρον, διεφύλαξε πάντοτε χαρα-
κτῆρα συμβιβαστικόν, μὴ συμμετέχων ἀποκλειστικῶς εἰς
μίαν τῶν δύο στάσεων, ἀλλ' οἰκονομῶν ἀμφοτέρας, καὶ
προστιθέμενος εἰς ἐκείνην τῆς ὁποίας τὰς βουλὰς, ἢ τὰς
ἀποφάσεις ἔβλεπε συμφωνοτέρας μὲ τὸ γενικὸν τῆς πα-
τρίδος συμφέρον. Διὰ τοῦτο κατὰ τὸν προσδιορισμὸν τοῦ
ποσοῦ τῶν πρὸς ἐξαγορὰν τῶν γυναικῶν τοῦ Χουρσίτου
χρημάτων ἦτο σύμφωνος μετὰ τοῦ Ὑψηλάντου, ἄλλοτε
συνέπραξε μετὰ τῆς Βουλῆς κατὰ τοῦ Ἐκτελεστικοῦ,
πάντοτε δὲ ὑπὲρ τοῦ γενικοῦ τῆς πατρίδος συμφέροντος.
Ὅταν δὲ οἱ μὲν ἐχθροὶ εἰσέβαλον εἰς τὴν Πελοπόννησον,
ὁ δὲ Κωλοκοτρώνης εἶχε κηρυχθῆ ἐναντίος τῆς Κυβερνή-
σεως, ὁ Γερμανὸς βλέπων τὸν μέγιστον κίνδυνον τῆς
πατρίδος, καὶ θεωρῶν μόνην σωτηρίαν τὴν κατάπαυσιν
τῶν διενέξεων, ἔδραμεν εἰς τὸν Κωλοκοτρώνην, εὐρισκό-
μενον εἰς Τρίπολιν, τὸν ἱκετεύει, τὸν ἐξορκίζει, καὶ τέλος
τὸν πείθει νὰ παύσῃ πᾶσαν ἐκδικήσεως ἐνέργειαν κατὰ
τῆς Διοικήσεως, καὶ νὰ δράμῃ κατὰ τοῦ ἐχθροῦ, ἀπει-
λοῦντος ὅλου τοῦ ἔθνους τὴν ἐξόντωσιν.

Ὅτε δὲ ὁ κίνδυνος τῆς πατρίδος παρέστησεν ἀναγκαίαν
τὴν εἰς Εὐρωπαϊκὰς Δυνάμεις ἀποστολὴν ἱκετῶν ἐκ μέρους
τῆς πατρίδος, ὁ Γερμανὸς παρεδέχθη προθύμως ὁμοῦ
μὲ τὸν Γ. Μαυρομιχάλην τὴν πρὸς τὸν Πάπαν ἀποστο-
λὴν, διὰ τὴν ὁποίαν ἐθεωρήθη ὡς τὸ καταλλήλοτερον πρό-
σωπον. Ἄν καὶ ἐκ τῆς ἀποστολῆς ταύτης δὲν προῆλθε
τὸ ἄμεσον ἀποτέλεσμα, δι' ὃ αὕτη ἐπροκαλέσθη, ἔλα-
βεν ὅμως χώραν ἄλλη τις πλαγία μὲν, ἀλλὰ πολὺ

ἔτι μεγαλητέρα ὠφέλεια, τὸ νὰ διεγερθῇ ὑπὲρ ἡμῶν ἡ συμπάθεια ὅλων σχεδὸν τῶν Εὐρωπαϊκῶν λαῶν.

Μετὰ καιρὸν δέ, ὅτε ἐμφύλιος πόλεμος ἦτον ἐγγὺς νὰ ἐκραγῇ εἰς Καρύταιναν μεταξὺ Κωλοκοτρῶνου καὶ Δελιγιανναίων, καὶ νὰ κατασταθῇ οὗτος γενικὸς καθ' ὅλην τὴν Πελοπόννησον, διότι ὅλοι σχεδὸν ἦσαν διηρημένοι εἰς δύο κόμματα, ὁ Γερμανὸς ἐθεωρήθη ὡς τὸ καταλληλότερον πρόσωπον διὰ τὴν κατάπαυσιν αὐτοῦ. Διορισθεὶς δὲ ὁμοῦ μετὸν Π. Μαυρομιχάλην παρὰ τῆς Κυβερνήσεως πρὸς τὸν σκοπὸν τούτου, ἔδραμε μετὰ τὴν δυνατὴν προθυμίαν, καὶ εἰργάσθη μετὰ πολλὴν φρόνησιν καὶ πατριωτισμὸν. Ἄλλ' ἂν δὲν ἡδυνήθη νὰ κατορθώσῃ τὴν ριζικὴν Θεραπείαν τοῦ κακοῦ, διότι τοῦτο ἦτον ἀδύνατον, τοῦ μὲν Κωλοκοτρῶνου ἐπιμένοντος νὰ διοικῇ αὐτὸς μόνος στρατιωτικῶς τὴν Καρύταιναν, τῶν δὲ Δελιγιανναίων μὴ παραιτουμένων, κατῴρθωσε μ' ὅλον τοῦτο νὰ παύσῃ προσωρινῶς τὴν περαιτέρω πρόοδον τοῦ κακοῦ.

Καθ' ὃν καιρὸν δὲ ὁ Κουντουριώτης ἀνέλαβε τὰς ἡνίας τῆς Κυβερνήσεως, ὁ Γερμανὸς ἐπροσπάθησε νὰ σβύσῃ εἰς τὴν ἀρχήν τὴν φλόγα τοῦ ἐμφυλίου πολέμου, ἀποτείνας παρατηρήσεις πρὸς ἀμφότερα τὰ διαφερόμενα μέρη, ἀλλὰ μὴ εἰσακουσθεὶς ἀπεσύρθη τῆς πολιτικῆς τύρβης, καὶ περιορισθεὶς οἰκοθεν εἰς ἓν κατὰ τὰ Νεξερὰ μοναστήριον, ἔμενεν ἀπλοῦς Θεατὴς τῶν πραγμάτων, θρηνῶν ἐν τῇ ἐρημίᾳ τοῦ τὴν ἐλεεινὴν τῆς πατρίδος κατάστασιν. Ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ ἐρημίᾳ αὐτοῦ δὲν ἡδυνήθη νὰ διαφύγῃ τὰς συνεπειὰς τοῦ ὀλεθριωτέρου τῶν κοινωνικῶν δυστυχημάτων, τοῦ ἐμφυλίου σπαραγμοῦ. Στρατιῶται τοῦ Γκούρα, κατ' εἰσήγησιν τινῶν τῶν παρ' αὐτῷ ἰσχυρῶν, εἰς τοὺς ὁποίους ἡ ἐπιθυμία τῆς ἀρπαγῆς ἦτον ἰσχυρωτέρα τοῦ αἰσθήματος τῆς τιμῆς καὶ τῆς συνειδήτεως, συνέλαβον αὐτὸν κατὰ τὴν ἀπόκεντρον ταύτην μονὴν, τὸν ἐγύμνωσαν ἀπ' ὅλην αὐτοῦ τὴν περιουσίαν, καὶ τὸν μετέφερον εἰς Ἡλίδαν ἐν ὥρᾳ χειμῶνος, ἀναγκάζοντες αὐτὸν νὰ ὀδεύῃ πεζὸς τὸ πλεῖστον ἤθελε δ' ἴσως ὑποπέσει καὶ εἰς βασανιστήρια διὰ νὰ φανερῶσιν καὶ ἄλλην περιουσίαν εἰς τοῦ, συλλαβόντας καὶ γυμνώσαντας αὐτὸν στρατιώτας, ἐὰν ὁ Κ. Π. Λιδωρῆκης, διασωθεὶς πρότερον διὰ συνεργείας αὐτοῦ ἀπὸ τὰς χεῖρας τῶν ἀπαγόντων αὐτὸν εἰς Ἰωάννινα ὀθωμανῶν στρατιωτῶν, δὲν ἤθελε μεσολαβήσει εἰς τὸν Γκούραν, μεθ' οὗ παρευρίσκειτο τότε, νὰ τὸν διασώσῃ ἀπὸ τοῦς ὄνυχας τῆς στρατιωτικῆς ἀπληστίας.

Ὅτε τέλος πάντων μετὰ τοσοῦτους ἐμφυλίους σπαραγμοὺς συνεκροτήθη ἐν Ἐπιδαύρῳ ἡ τρίτη τῶν Ἑλλήνων συ-

νέλευσις, ὁ Γερμανὸς ἦτο πληρεξούσιος. Ἀναβληθείσης δὲ τῆς ἐξακολουθήσεως τῆς συνελεύσεως διὰ τὴν πτώσιν τοῦ Μεσολογγίου, καὶ τὴν δεινὴν τῶν πραγμάτων κατάστασιν, ὁ Γερμανὸς ὡς παρέχων πλείοτερα ἐχέγγυα πολιτικῆς συνέσεως, πατριωτισμοῦ, καὶ ἐμπιστοσύνης διωρίσθη Πρόεδρος τῆς ἐπιτροπῆς τῆς Συνελεύσεως, εἰς τὴν ὁποίαν εἶχεν ἀνατεθῆ ἡ διαπραγματεύσεις ἐξωτερικῶν τινων ἀντικειμένων καὶ ἡ ἐκ νέου συγκάλεσις τῆς Συνελεύσεως. Καὶ κατὰ τὴν προεδρείαν ταύτην ἡ διαγωγή του ὑπῆρξε σύμφωνος μὲ τὸν προλαβόντα αὐτοῦ βίον, ὁ δὲ ζήλος τοῦ κοινοῦ καλοῦ ἦτο μόνον αὐτοῦ ἐλατήριον, καὶ ὁδηγὸς εἰς ὅλας τὰς πράξεις καὶ τὰς ἀποφάσεις του. Ἀλλὰ τὸ σκληρὸν τοῦ θανάτου δρέπανον δὲν ἄφησε νὰ φθάσῃ ὁ ἐνάρετος οὗτος ἱεράρχης εἰς τὸ νὰ ἴδῃ στεφανουμένους τοὺς ἐνδόξους ἀγωνάσ του μὲ τὴν σύστασιν τῆς αὐτονομίας τῆς πατρίδος, καὶ τὴν εὐτυχὴ ἀποκατάστασιν τοῦ ἔθνους. Ἀπέθανεν ἐν Ναυπλίῳ κατὰ τὸ 1827 ἔτος, ἀλλὰ ζῇ εἰς τὰς καρδίας ὅλων τῶν Ἑλλήνων διὰ τὴν ἀρετὴν, τὸν πατριωτισμὸν του καὶ τὸν μέγαν ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας τῆς πατρίδος ζῆλόν του.

Δείγμα μικρὸν τῆς παιδείας, τῆς ἱστορικῆς ἀμεροληψίας καὶ τοῦ πατριωτισμοῦ του ἔχομεν τὰ Ἀπομνημονεύματα αὐτοῦ, ἅτινα κατὰ τὰ 1837 ἐξεδόθησαν συνεργείᾳ τοῦ Κ. Καλλινίκου Κασόρχη, τοῦ νῦν ἀξιοπρεπῶς ἐν Φθιώτιδι ἀρχιερατεύοντος.

Τ Ε Λ Ο Σ.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ.

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΑΘΗΝΑΣ.

(Ὁδὸς Κολοκοτρώνου, ἀριθ. 128.)

1854.